

Tên dự án: Nâng cao nhận thức cộng đồng nhằm giảm thiểu nạn săn bắt trộm và tiêu thụ các loài động vật rừng có nguy cơ tuyệt chủng tại Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng.

Thời gian dự án: 10/2022 – 4//2023

Khu vực địa lý: Xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình.

Ý tưởng dự án:

1. Thông tin chung

Xã Phúc Trạch thuộc vùng đệm của Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, có diện tích 60,22 km², dân số trên 12.500 người, mật độ dân số đạt trên 200 người/km². Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng là nơi chứa đựng các giá trị đa dạng sinh học cần được ưu tiên bảo vệ. Theo số liệu ghi nhận được, Vườn quốc gia là nơi sinh sống của 1.394 loài động vật, trong đó có 39 loài nằm trong danh sách nguy cấp. Có 05 loài linh trưởng: Voọc Hà Tĩnh (*Trachypithecus hatinhensis*), chà vá chân nâu (*Pygathrix nemaeus*), cu li lớn (*Nomascus siki*), cu li lớn (*Nycticebus bengalensis*) và cu li nhỏ (*Nycticebus pygmaeus*).

Trong năm 2021, lực lượng chức năng đã ra quyết định xử lý 10 vụ vi phạm trong lĩnh vực lâm nghiệp, quyết định khởi tố 1 vụ án hình sự về hành vi vi phạm các quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm quy định tại Điều 244 Bộ luật Dân sự. Điều này cho thấy tài nguyên động vật vẫn đang bị đe dọa nghiêm trọng.

Bên cạnh đó, sinh kế của người dân phụ thuộc nhiều vào tài nguyên thiên nhiên, chủ yếu quan tâm đến khai thác động vật hoang dã. Những người trong độ tuổi lao động từ 18 đến 45 tuổi thiếu việc làm trầm trọng, nếu không đi làm ăn xa hoặc không có việc làm ổn định tại địa phương thì vào rừng khai thác lâm sản trái phép từ tháng 8 đến tháng 12 hàng năm. Sản phẩm chủ yếu từ động vật hoang dã, trong đó có nhiều loài nguy cấp, quý hiếm được pháp luật ưu tiên bảo vệ.

Nhóm truyền thông cộng đồng Phúc Trạch được thành lập với 15 thành viên tình nguyện. Quy chế và Hoạt động của Nhóm truyền thông cộng đồng được xây dựng trên cơ sở các quy định của pháp luật và sự đồng thuận của tất cả các thành viên trong nhóm. Từ đó, xây

dụng các kế hoạch nhằm nâng cao ý thức giữ gìn và bảo vệ môi trường trên địa bàn xã Phúc Trạch.

Một trong những hoạt động quan trọng là ngăn chặn tình trạng săn bắt, tiêu thụ động vật hoang dã trên địa bàn, góp phần bảo tồn các giá trị tài nguyên của Di sản thế giới Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng. Nâng cao nhận thức bảo tồn cho cộng đồng là công cụ quan trọng lâu dài để tạo ý thức, trách nhiệm cho cộng đồng trong việc bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, góp phần ngăn chặn các hành động tiêu cực làm thất thoát tài nguyên thiên nhiên, giá trị ban đầu của tự nhiên.

2. Mục đích chính và các kết quả mong đợi:

2.1. Mục đích chính

- Xây dựng công cụ truyền thông qua đó người dân tiếp cận, nhận thức được mối đe dọa của săn bắt, tiêu thụ động vật rừng nguy cấp;
- Người dân các thôn được tham gia các buổi truyền thông, các cơ sở kinh doanh ăn uống cam kết không tiêu thụ động vật hoang dã;
- Các ấn phẩm, tài liệu, video, kênh truyền thông được xây dựng và cung cấp cho cộng đồng.

2.2. Kết quả mong đợi

Thông qua các hoạt động của dự án, các kết quả có thể đạt được là:

- 1 hội nghị tập huấn kỹ năng và xây dựng nội dung chi tiết các hoạt động;
- 4 cuộc họp cộng đồng; 100% cán bộ chủ chốt hội phụ nữ, đoàn thanh niên, người có uy tín tại các thôn được nâng cao năng lực trong việc truyền thông bảo vệ động vật hoang dã;
- 100% nhà hàng ăn uống, nhà nghỉ, các điểm dịch vụ du lịch cam kết không tiêu thụ, mua, bán động vật hoang dã (50);

Vietnam Business for Environment – VB4E

- 1 cuộc thi vẽ tranh “nói không với săn bắt, tiêu thụ động vật hoang dã”;
- 200 tờ áp phích được gắn tại các nhà hàng dịch vụ, nhà nghỉ, điểm tham quan du lịch;
- 1 bộ sổ tay truyền thông phù hợp tại địa phương;
- 3 video truyền thông về nâng cao nhận thức bảo tồn động vật hoang dã được đăng trên kênh Youtube Green VTV.

2.3. Các nhóm đối tượng và người hưởng lợi cuối cùng (được phân tách theo giới tính):

- Cộng đồng tại xã Phúc Trạch, độ tuổi lao động từ 18 – 45 tuổi , được nâng cao nhận thức dẫn đến hành vi của người dân trong không vào rừng để săn, bắt, buôn bán động vật rừng nguy cấp, quý hiếm được ưu tiên bảo vệ;
- Cán bộ chính quyền địa phương, những người chủ chốt các tổ chức hội phụ nữ, đoàn thanh niên, cán bộ thôn được nâng cao nhận thức, năng lực để quản lý, vận động nhân dân tham gia việc bảo vệ động vật hoang dã.

3. Kế hoạch hoạt động cụ thể để thực hiện dự án

Tháng	Mô tả các hoạt động	Tên đơn vị thực hiện
1	Tổ chức hội nghị giới thiệu mục tiêu hoạt động, xác định đối tượng và nội dung hoạt động của dự án cho toàn thể thành viên Nhóm truyền thông cộng đồng xã Phúc Trạch; - Thời gian: 01 ngày, tháng 10/2022.	Ban chủ nhiệm nhóm truyền thông cộng đồng xã Phúc Trạch; Chủ trì thực hiện: Ông Lê Văn Hiệu, chủ nhiệm nhóm;

	<ul style="list-style-type: none"> - Địa điểm: Nhà Văn hóa thôn Phúc Đồng, xã Phúc Trạch. - Mục tiêu: 25 thành viên (100%) nắm được cách thức, nội dung, mục tiêu dự án. - Kết quả mong đợi: Mỗi thành viên nắm được thông tin, xây dựng được một bản kế hoạch hành động của thành viên. 	
2	<p>Tập huấn nâng cao năng lực truyền thông, khung pháp lý bảo vệ động vật hoang dã nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ của Pháp luật.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thời gian: 2 ngày, tháng 11/2022. - Địa điểm: Tại Văn phòng Nhóm truyền thông cộng đồng xã Phúc Trạch. - Mục tiêu: Thành viên nắm được kỹ năng truyền thông tại cộng đồng, phương pháp tiếp cận cộng đồng; khung pháp lý về bảo vệ động vật hoang dã; tổng hợp được nội dung cơ bản thành tập tài liệu về bảo vệ động vật hoang dã phù hợp với cộng đồng địa phương. - Xây dựng bộ áp phích truyền thông bảo vệ động vật hoang dã gồm: nhận dạng động vật nguy cấp quý hiếm, khung pháp lý bảo vệ động vật hoang dã. - Xây dựng 1 bản cam kết không mua bán, tiêu thụ động vật hoang. 	<p>Trung tâm cứu hộ, Bảo tồn và phát triển sinh vật; Hạt Kiểm lâm Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Xây dựng 1 cuốn sổ tay truyền thông bảo tồn cộng đồng 50 trang. 	
3	<p>Cam kết của nhà hàng ăn uống, các điểm dịch vụ du lịch sinh thái việc không mua, bán, tiêu thụ động vật hoang dã với chính quyền địa phương và các bên liên quan (Công an, kiểm lâm địa bàn, Vườn quốc gia):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thời gian: Tháng 01/2023. - Địa điểm: tại Ủy ban nhân dân xã Phúc Trạch; - Mục tiêu: 200 tờ áp phích được gắn, 50 bản cam kết của các nhà hàng ăn uống, nhà nghỉ, các điểm dịch vụ du lịch được thực hiện; 50 áp phích được gắn tại các cơ sở cam kết; tổ chức 01 đợt kiểm tra, giám sát thực hiện gắn áp phích tại các cơ sở cam kết. 	<p>Ủy ban nhân dân xã Phúc Trạch;</p> <p>Nhóm truyền thông cộng đồng xã Phúc Trạch</p>
4	<p>Lập bảng tin hoạt động, phát thanh truyền thông:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thời gian: tháng 1, 2, 3/2023. - Địa điểm: Tại Ủy ban nhân dân xã, tại 9 thôn thuộc xã Phúc Trạch. - Mục tiêu: Tổ chức phát thanh truyền thông trên hệ thống truyền thanh cấp xã, 4 bài/tháng; 10 bài tin hoạt động được gắn tại các thôn, Ủy ban nhân dân. 	<p>Nhóm truyền thông cộng đồng xã Phúc Trạch</p>
5	<p>Tổ chức hội nghị truyền thông bảo tồn động vật hoang dã cấp thôn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thời gian: tháng 2/2023. 	<p>Nhóm truyền thông cộng đồng xã Phúc Trạch;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Địa điểm: Tại 4 thôn chủ chốt trên địa bàn xã Phúc Trạch (thôn Phúc Đồng 1, thôn Thanh Sen 2, Thôn Chày Lập, thôn Phúc Khê) - Mục tiêu: 04 hội nghị được tổ chức, 200 đại diện hộ gia đình tham gia lắng nghe và được cung cấp tài liệu hướng dẫn. 	<p>Trung tâm cứu hộ, Bảo tồn và phát triển sinh vật;</p> <p>Hạt Kiểm lâm Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng</p>
--	---	--

4. Tính bền vững của dự án

4.1. Tính bền vững của dự án

- Nhóm truyền thông cộng đồng tại xã Phúc Trạch sử dụng tài liệu, ấn phẩm, video đăng tải trên các kênh xã hội như là công cụ truyền thông phục vụ cho các hoạt động về bảo tồn tài nguyên thiên nhiên.
- Được sự đồng thuận của chính quyền địa phương, các đơn vị Công an xã, Kiểm lâm Vườn quốc gia, Kiểm lâm địa bàn thuộc Chi cục Kiểm lâm Quảng Bình để góp phần vào thực hiện nhiệm vụ bảo vệ rừng, bảo tồn đa dạng sinh học.
- Được sự đồng thuận, hưởng ứng của nhân dân; sự tham gia của những người chủ chốt trong cộng đồng như Ban chỉ huy thôn, các chi hội, đoàn thanh niên sẽ góp phần vào việc thực hiện các mục tiêu của dự án.
- Thông tin truyền thông được thực hiện tại địa bàn; được lặp đi lặp lại sẽ gắn vào tiềm thức của nhiều người quan tâm hoặc phản đối để dần dần hiểu được và thấy được tầm quan trọng của việc bảo vệ động vật hoang dã.
- Cán bộ chủ chốt được nâng cao kiến thức về truyền thông, kiến thức về bảo vệ động vật hoang dã thực thi pháp luật tại địa phương.

4.2. *Rủi ro và giải pháp*

- Do việc hoạt động săn bắt, buôn bán động vật hoang dã sinh lợi cao đối với một số đối tượng nên có thể bị cản trở trong quá trình thực hiện.
- Một số người dân có thể không ủng hộ do tác động đến việc sinh kế của họ.
- Các cơ sở kinh doanh ăn uống, dịch vụ có thể thay đổi hình thức hoạt động tinh vi hơn để đạt được lợi ích riêng.

5. Đóng góp đối với các lĩnh vực chuyên đề của VB4E:

Dự án đề xuất thuộc chuyên đề bảo tồn đa dạng sinh học của VB4E

6. Tổng ngân sách:

- 111.300.000 VND (đã có nguồn tài trợ)
- 250.000.000 VND (huy động thêm bổ sung cho hoạt động của nhóm truyền thông cộng đồng VQG PN-KB, duy trì hoạt động)

7. Tổ chức đối tác:

- Ban quản lý Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng cử cán bộ Kiểm lâm có trách nhiệm phối hợp tổ chức thực hiện;
- Kiểm lâm địa bàn thuộc Kiểm lâm Chi cục Kiểm lâm Quảng Bình phối hợp thực thi nhiệm vụ truyền thông và thực thi pháp luật trong quá trình thực hiện dự án;
- Công an cấp xã Phúc Trạch tham gia điều hành hoạt động tại hiện trường khi tập huấn, hội nghị truyền thông và cam kết không tiêu thụ động vật hoang dã tại các cơ sở kinh doanh ăn uống, nhà nghỉ, các điểm dịch vụ tham quan du lịch sinh thái;

Vietnam Business for Environment – VB4E

- Ủy ban nhân dân xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, Tỉnh Quảng Bình chỉ đạo thực hiện nhóm Truyền thông cộng đồng thực hiện nhiệm vụ kế hoạch của dự án.

Vui lòng liên hệ với điều phối viên tại VB4EAlliance@gmail.com để biết thêm thông tin nếu bạn quan tâm đến ý tưởng dự án.